

Τη Δευτέρα 6 Μαρτίου 2017, παρουσιάστηκε στο Πνευματικό Κέντρο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, ο τόμος των Πρακτικών του διεθνούς συνεδρίου «*Εβραϊκές Κοινότητες ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση, 15ος-20ός αιώνας - Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτική, Πολιτισμός*» που συνδιοργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και την Ισραηλιτική Κοινότητα Ιωαννίνων στις 21-23 Μαΐου 2015. Ο τόμος των Πρακτικών εκδόθηκε από τις εκδόσεις Ισνάφι, τον Νοέμβριο του 2016, σε επιμέλεια της Άννας Μαχαιρά και της Λήδας Παπαστεφανάκη. Τον πρόλογο έγραψε ο Μωϋσής Ελισάφ, ο οποίος προλόγισε και συντόνισε και την εκδήλωση στην γεμάτη αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της κοινότητας. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν πανεπιστημιακοί καθηγητές, ιστορικοί, ερευνητές, παράγοντες της πολιτιστικής ζωής του τόπου, φίλοι και μέλη της κοινότητας της Αθήνας.

Στον τόμο αυτό μελετώνται και παρουσιάζονται οι πολλαπλές όψεις της ιστορίας των εβραϊκών κοινοτήτων από τον 15ο έως τον 20ο αιώνα όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, τη Μεσόγειο και τα Βαλκάνια. Οι πολιτισμικές ταυτότητες των εβραϊκών κοινοτήτων, η εβραϊκή λογοτεχνική παραγωγή, οι εβραϊκές κοινότητες του ελλαδικού χώρου, οι επιχειρήσεις και τα δίκτυα, η Κατοχή, η Αντίσταση, η Γενοκτονία των Εβραίων και η μνήμη της Γενοκτονίας αποτελούν τις έξι ενότητες του τόμου.

Την παρουσίαση των Πρακτικών στην Αθήνα προλόγισε και συντόνισε ο γενικός γραμματέας του ΚΙΣΕ Καθηγητής κ. **Μωϋσής Ελισάφ** και πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων. Ο Μωϋσής Ελισάφ, αφού ευχαρίστησε τους διοργανωτές και εισηγητές του συνεδρίου εκ μέρους της Κοινότητας των Ιωαννίνων που πρέπει να διατηρηθεί ως ζωντανός οργανισμός της πόλης, σημείωσε εξαιρετικά καιρία ότι «το είδος της πρόσμιξης των λαών τελικά συνδέεται άμεσα και με το πολιτιστικό επίπεδο των ιδίων των λαών. Είναι το πολιτιστικό βαρόμετρο που έγκαιρα και έγκυρα προειδοποιεί για το είδος του συνανήκειν που θα επακολουθήσει».

Η εκδήλωση ξεκίνησε με την εισήγηση της **Έφης Γαζή**, αναπληρώτριας Καθηγήτριας

Ιστορίας στο Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η οποία έθεσε θέματα μεθοδολογικά και θέματα δημόσιας ιστορίας. Τον λόγο πήρε στη συνέχεια η

Αλεξάνδ

ρα Πατρικίου

, μεταδιδακτορική ερευνήτρια και ιστορικός του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος, η οποία παρουσίασε συνδυαστικά ορισμένες από τις εισηγήσεις του τόμου, όπως της Δάφνης Λάππα για τις μεταστροφές στην ανατολική Μεσόγειο τον 18

ο

αιώνα και της Ελένης Μπεζέ για τους Εβραίους, αριστερούς και σιωνιστές στην μεταπολεμική Ελλάδα.

Ακολούθησε η εισήγηση της **Αριέλλας Ασέρ**, ψυχολόγου-ψυχαναλύτριας, η οποία εργάζεται στον τομέα της ψυχανάλυσης στην Αθήνα και είναι ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Μελέτης Ελληνικού Εβραϊσμού. Το ενδιαφέρον της για τις ψυχολογικές επιπτώσεις της Shoah αποτυπώνεται στη συμμετοχή της σε σχετικές επιστημονικές ημερίδες, σε μεταφράσεις και σε δημοσιεύσεις. Στα πλαίσια των ερευνητικών της ενδιαφερόντων, η Αριέλλα Ασέρ μίλησε για την σχέση ψυχανάλυσης και ιστορίας τονίζοντας ότι οι δύο επιστήμες «συναντιούνται εκεί που τα ίχνη της ιστορίας του παρελθόντος αποτυπώνονται στο παρόν».

Ακολούθησε ο **Σάββας Μιχαήλ**, γιατρός, με σπουδές ιατρικής στην Αθήνα και στο Παρίσι, πολιτικός και συγγραφέας κυρίως πολιτικών και φιλοσοφικών βιβλίων, ο οποίος ξεκίνησε με τη φράση «Η Ιστορία των Εβραίων συνήθως γράφεται σε χρόνο απόντα. Σε χρόνο απόντα εκτοπίστηκαν από την ίδια την ζωή μέσα στην Ιστορία τα εκατομμύρια που αφανίστηκαν στα στρατόπεδα εξόντωσης». Ο Σάββας Μιχαήλ αναφέρθηκε αναλυτικά σε πολλές από τις εισηγήσεις του τόμου, τοποθετώντας όλη την παρουσίασή του στο φιλοσοφικό πλαίσιο της Nolandsland, της χώρας της μη χώρας.

Η εκδήλωση έκλεισε με την εισήγηση της **Λήδας Παπαστεφανάκη**, επίκουρης καθηγήτριας Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας με έμφαση στην Οικονομία στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, η οποία μαζί με την Άννα Μαχαιρά επιμελήθηκε την έκδοση του τόμου των Πρακτικών. Η Λήδα Παπαστεφανάκη μίλησε για το έργο της διοργάνωσης αρχικά του συνεδρίου και, εν συνέχεια, της επιστημονικής επιμέλειας του τόμου των Πρακτικών του, την οποία ανέλαβε από κοινού με την Άννα Μαχαιρά, παρουσίασε την σχετική ελληνική ιστοριογραφία στην οποία εντάσσεται ο συγκεκριμένος τόμος που καλύπτει ποικίλες πτυχές του εβραϊσμού και έρχεται να προστεθεί σε σειρά άλλων παρόμοιων εγχειρημάτων και εκδόσεων.

Με τον πλούτο και την αρτιότητα των εισηγήσεων, οι οποίες χωρίς να αλληλοκαλύπτονται παρουσίασαν σφαιρικά το θέμα των ελληνικών εβραϊκών κοινοτήτων στο ευρύτερο πλαίσιο της ιστορίας του εβραϊσμού στην Ευρώπη, οργανώθηκε μια εκδήλωση εξαιρετικού ενδιαφέροντος που, χωρίς να χάνει τίποτε από την επιστημονικότητά της, απευθυνόταν σε όλους όσους ενδιαφέρονται για την ιστορία του ελληνικού εβραϊσμού.